

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

M 1 9 2 5 3 1 2 2

JESENSKI IZPITNI ROK

FILOZOFIJA

≡ Izpitna pola 2 ≡

Esej

Četrtek, 29. avgust 2019 / 120 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 15 esejskih naslovov, od katerih izberite enega. Esej naj obsega najmanj 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 22.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri esej naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi esej, ki ste ga pisali.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.

Pišite **v izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pred esejem prepisite številko in naslov eseja, ki ste ga izbrali. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

V sivo polje ne pišite.

M 1 9 2 5 3 1 2 2 0 3

3/12

Prazna stran

OBRNITE LIST.

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Napišite esej, ki naj bo dolg najmanj 600 besed. Bodite pozorni na **analizo ključnih pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) ter na razlago in **argumentacijo stališč**, ki jih boste v eseju predstavili. Pri razlagi in utemeljevanju uporabite **konkretne primere**, oprite pa se seveda na **filozofske perspektive**, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju obravnavajte **vsaj dva pogleda** na dani problem, pri čemer se od zdravorazumskega premisleka poskusite dvigniti do filozofskega mišljenja, ki premisli tudi **izhodišča posameznega pogleda**.

Vprašanje stvarnosti

1. Razpravljajte o trditvi: Vesolje, tj. vse, kar je, je sestavljeno zgolj iz materije, nematerialne bitnosti ne obstajajo.
2. Razpravljajte o trditvi: Če je prava resničnost brezčasna in nespremenljiva, tedaj svet, kot nam ga kaže izkustvo, ne more biti resničen, je zgolj navidezen.
3. Razpravljajte o trditvi: Bistvo človeka je svoboda, človek je svoboda.

Vprašanje spoznanja

4. Razpravljajte o trditvi: Slepa vera in neomajna gotovost sta pogubni za vsa razmišljanja in svobodno raziskovanje.
5. Razpravljajte o trditvi: Korespondenčna in koherentna teorija resnice si ne nasprotujeta, temveč se dopolnjujeta.
6. Razpravljajte o trditvi: Brez pomoči izkustva ne more naš razum ničesar vedeti o dejstvih.

Vprašanje morale

7. Razpravljajte o trditvi: Nič ni prav ali narobe samo po sebi. Dokaz za to je, da je včasih moralno pravilno, če se zlažemo.
8. Razpravljajte o trditvi: Z iskanjem ugodja v življenju ne more biti nič narobe, dokler ne zanemarimo prizadevanja za to, da postanemo boljši ljudje.
9. Razpravljajte o trditvi: Običajev in navad različnih dob in krajev ne moremo soditi z merili, kot jih poznamo pri nas, temveč moramo poslušati, s kakšnimi merili ljudje ta dejanja zagovarjajo.

Posameznik in skupnost

10. Razpravljajte o trditvi: Najboljša oblast je tista, ki najmanj posega v življenja ljudi.
11. Razpravljajte o trditvi: Človek ima ne le pravico, temveč tudi dolžnost, da se upre nepravičnim zakonom.
12. Razpravljajte o trditvi: Prava svoboda obstaja samo tam, kjer so državljani usposobljeni za svobodno izbiro in imajo tudi sredstva zanjo.

Filozofija religije

13. Razpravljajte o trditvi: Nekaj tako zapletenega, kot je človeško oko, ni moglo nastati po naključju. Nekdo ga je moral načrtno ustvariti. Torej Bog biva.
14. Razpravljajte o trditvi: Zagovarjati transcenco Boga in hkrati moliti, kakor da nas Bog posluša, je nedosledno.
15. Razpravljajte o trditvi: Religija nam pomaga osmisliti trpljenje. Brez verjetja v božjo previdnost bi bilo človekovo življenje popolnoma absurdno.

M 1 9 2 5 3 1 2 2 0 6

A series of horizontal lines for writing, spaced evenly down the page.

M 1 9 2 5 3 1 2 2 1 1

Prazna stran

Prazna stran